

Posudek bakalářské práce

Jméno studenta: Marta Ženčuchová

Název práce: Komentovaný překlad: Les Rêves, messagers de l'âme

ÚTRL FF UK 2014

Části hodnocení	Počet bodů
A (1-5) ¹ Porozumění, významová správnost, přesnost a úplnost, koherence v překladu	3
B (1-5) ² Stylistická vhodnost: adekvátnost překladatelských řešení vůči originálu a funkci překladu, koheze, AČV	3
C (1-5) ² Technická stránka celé práce: Gramatika, pravopis Interpunkce, překlady Převod dat a jmen Bibliografické citace, poznámky pod čarou	2
D (1-5) ¹ Překladatelská analýza (aplikace teoretických vědomostí v rozboru a v překladu textu – souvztažnost komentáře a překladu) Argumentace a struktura komentáře včetně míry a vhodnosti příkladů řešení	3
E (1-5) ² Teoretická podloženost komentáře (kontrastivní lingvistika, translatologie) Zvládnutí tematiky textu a její reflexe ve výchozím a cílovém kulturním prostředí	2
Body celkem	13

Středně obtížný text podává zjednodušenou formou nejzákladnější informace o výkladu a symbolice snů. Příslušnou terminologii (vycházející mj. z prací teoretiků, např. C. R. Junga a dalších) jeho autor využívá v krátkých, srozumitelně podaných charakteristikách, vztahujících se k nejčastější tematice snů; ty následně ilustruje na příkladech z praxe – snech konkrétních osob a jejich interpretaci a dále stylizovaných rozhovorech psychoanalytika s klientem. Výsledkem je čtivý originál střídající statictější výklad (vstřícný vůči čtenáři-laikovi díky výrazně zjednodušené syntaxi a specifickému neformálnímu tónu) s dynamickými texty, umožňujícími adresátovi být jakoby přítomen probíhající psychoanalýze. Tyto dva textové typy se vzájemně doplňují a vytvářejí specifický celek.

M. Ženčuchová k tomuto textu přistupovala hlavně jako k textu odbornému (vyplývá to i z komentáře, v němž se většina obecných soudů vztahuje právě k tomuto funkčnímu stylu). Bez originálu působí překlad relativně srozumitelně a koherentně, občas zarazí stylisticky neobvyklý prvek („doktor“ místo lékař, „nějaká ostudná situace“ na str. 7, „vnitřní vzestup a duševní alchymie“ na str. 9, oheň pod „kotlem“ v alchymii na str. 23), působící v neprospěch odbornosti autorova výkladu. Při porovnání s originálem vystoupí různé významové nepřesnosti (idéa není vždy myšlenka, ale podle kontextu i představa, str. 8, překlad siège jako centrum na str. 9, entrée ve významu vstup, brána do nitra, překládáno jako cesta na str. 10, soufflé vital - životní síla, str. 11, pocit lehkosti překládán jako „požitek lehkosti“ atd.), ale i nelogičnosti („Oheň s sebou nese posvátnou funkci, jako je tomu v hořícím keři, kde Bůh promlouvá k Mojžíšovi.“, str. 11.); objevuje se tendence těsné vazby na původní syntax a mechanické doslovnosti (vosková křídla), významová přibližnost (např. mystik – étudiant du mysticisme, lázeň - les eaux; systematické překládání slova „insécurité“, z kontextu „ohrožení“ jako „nejistota“), až interpretaci (občas působící dojmem, že si překladatel vymýšlí: l'aspiration humaine à la sublimation – lidská touha stát se ušlechtilějším, str. 11). Objevují se i místa neporozumění originálu (une peur de l'inconnu je vzhledem k členu určitému strach“ z neznáma“, nikoli „z cizí bytosti“, str. 7) Snaha o vyšší styl v konečném důsledku vede k nivelizaci a zřejmě je příčinou časté formulační „šroubovanosti“; ve stylizovaných rozhovorech působí uměle, nepřirozeně („máte dostatek informací, aby ve vás vzbudily osobní odezvy“; mluví o svém bratrovi: „je obdařen nezvyklou sebedůvěrou. Žádná překážka neodolá jeho houževnatosti“, str. 23).

Komentář strukturovaný podle modelu Nordové je sice obsáhlý, avšak na velkém prostoru se zabývá problematikou překladu z francouzštiny do češtiny často na obecné rovině (syntax), bohužel na úkor funkční analýzy originálu v tom smyslu, aby bylo jasné, jak překladatelce pomáhala při řešení konkrétních překladatelských problémů. Přes rozsáhlost komentáře si nejsem zcela jista, do jaké míry si M. Ženčuchová uvědomovala, s jakým textem pracuje. Místy až impresionistická líčení hledání překladu některých problematických míst mě utvrdila v dojmu, že překládaný text byl vzhledem k jisté formulační abstraktnosti (logicky plynoucí z problematiky snů) pro překladatelku možná příliš velkou výzvou. Téma pro obhajobu: analýza originálu, řešení problematických míst (překlad názvu knihy, citací, problémy analyzované v komentáři na str. 33–34).

Práci Marty Ženčuchové doporučuji k obhajobě a ve svém hodnocení se kloním k známce „dobře“.

V Praze 2. 9. 2014

PhDr. Šárka Belisová

V Praze dne: 18. 6. 2013

Vedoucí : PhDr. Šárka Belisová